

La ràdio a València: «Els quaranta principals»

La radiodifusió al País Valencià continua fidel a les antigues fórmules, amb excepcions. Els oients s'estimen més escoltar els programes a nivell nacional. La programació a nivell local manca de personalitat.

Esther Roig

més o menys cordialment entre si mentre comenten l'actualitat i entrevisten a mitges algun personatge: és *La tertúlia*, mitja hora de marro en què els rumors i les xafarderies polítiques asabenten un públic ben informat d'allò que mai no podran sentir en un tele-notícies.

Des de la RAC, música moderna de la bona, servida mentre dura *Clàxon* amb **Jordi Beltran** i **Albert Vinyoli**, per als que estudien o treballen... i, ja de matinada, l'allau de programes maratònians amb participació telefònica. *La noche es de Pilar*, dirigit i presentat per **Pilar Matos** a Radio Miramar, orientat sobretot als serveis, i *La nit dels ignorants*, realitzat per **Carles Cuní** a Catalunya Ràdio, en què són els mateixos oients els que s'informen i es comuniquen els uns amb els altres a través de trucades telefòniques, són els més escoltats. La música, sobretot, a la resta d'emissores, algunes de les quals no menyspreen el públic hiperespecialitzat, constitueix la resta de l'oferta nocturna els dies de cada dia, amb un públic sempre difícil d'avaluar.

Els caps de setmana, l'oferta canvia. Pels matins, ràdio-participació a bastament, encapçalada de nou per una dona que s'ha fet, desde Catalunya Ràdio, tot un nom: **Adelina Castillejos**, amb *Adelina Boulevard*, un espai amb entrevistes i reportatges, seccions especialitzades i molta participació telefònica. *Protagonistas fin de semana*, de **Luis del Olmo**, és el tercer de la fila, amb la seva fórmula habitual, si bé és la Cadena Catalana la que ocupa, en audiència global de cap de setmana, el tercer lloc després de les públiques.

Les tardes, durant el cap de setmana, són superespecialitzades, amb programes a la mesura d'un públic molt concret, i són els esports, ja des de la tarda dels dissabtes, els que arpleguen més audiència. Quan hi ha retransmissió de futbol, sobretot si juga el Barça, **Joaquim Maria Puyal** és inqüestionable, el número 1. Encara són molts els que esperen una repetició del memorable «Urruti, ¡t'estimo!», i treuen el so a l'aparell televisiu per sentir des de Catalunya Ràdio aquest home que ha estat qualificat el millor locutor esportiu de Catalunya. Per esports en general, Cadena Catalana és la segona en audiència, si bé Antena 3 i la SER, amb el *Carrusel Deportivo*, que la segueixen, poden avançar-se-li a l'hora de retransmetre partits, que són la gran basa radiofònica durant les llargues tardes de pel·lícules, telefilms i documentals a la televisió dels diumenges. □

Al País Valencià no hi ha cap estudi específic sobre programació i audiència del mitjà ràdio. Les úniques dades existents són l'extracte «Audiència de Radio por emisoras», de l'EGM, Estudi General de Mitjans, realitzat per la Direcció General de Mitjans de Comunicació Social de la Generalitat Valenciana. Barallant aquestes dades és difícil esbrinar les xifres d'audiència per programes i més si tenim en compte que en l'esquema no s'arpleguen algunes emissores locals com Radio Color, etc..., per no donar el màxim d'oients requerits a nivell nacional.

No obstant, una lectura més profunda d'aquest quadre constata una de les característiques de la radiodifusió valenciana i és que els programes de més audiència són els emesos a nivell estatal, tret d'algunes excepcions. És curiós que mentre en altres autònomes s'escolta la programació pròpia amb un especial interès, sobretot si s'emet en la seua pròpia llengua, vegeu el cas galleg o el basc, ací, l'oient sintonitza

Les grans cadenes copen l'audiència al País Valencià.

Toni Mestre Ràdio Cadena València (De dalt a baix)

«Vaig entrar a la ràdio per casualitat, quasi jugant. Un dia vaig substituir Joan Monleón i em vaig quedar per sempre. M'agrada la ràdio viva, directa, que interesse a la majoria de la gent. El meu programa té oients dels 5 als 95 anys, en comú tenen l'interès per la cultura del país. Es pot dir que faig ràdio per a gent desperta i intel·ligent; tant m'escolta una mestressa de casa que està fent la seua faena, com un xiquet des de l'escola, com un jove que està estudiant, com qualsevol altre que estiga treballant en una tenda. Intente comunicar-me amb ells en tots els sentits. Clar... que de vegades el mit-

jà falla, és a dir, hi ha limitacions d'estructura, problemes de falta de personal, etc. El meu ideal de ràdio és quan el mitjà permet que aquesta comunicació esdevinga participació. Cosa difícil».

Salvador Valero
Ràdio Cadena València
(La ventanilla)

«Intente fer la ràdio que em naix, és a dir, no sé ni vull fer teatre davant el micro. Intente comunicar-me de forma natural i directa, també faig un esforç per fer entrar en joc la im-

aginació dels oients. Per això em mostre davant del micro tal com sóc, sense trampes ni cartó. Pense que, davant del micròfon, no basta mostrar-se obert, cal ser obert. Serviria de molt poc fer com que u es preocupa del que interessa al receptor si aquesta preocupació no respon a un sentiment profund i real. Jo el que intente comunicar a

la gent és que val la pena viure amb emoció, humor i sense por. No tinc mes pretensions. La ràdio és un mitjà ple de creativitat i comunicació i amb un àmplia capacitat de seduir. És el millor instrument per a dir el que es du dins i contar-ho als altres».

Odette Pinto,
Ràdio Miramar
(Las tardes de Odette)

«M'agrada fer ràdio perquè és un dels mitjans més màgics i al mateix temps més comunicatius, i perquè durant quatre hores cada tarda m'ho passo de meravella, i penso que les senyores que m'escollten s'ho estaran passant igual de bé. La ràdio permet ajudar moltes persones que poden estar angoixades per coses com que han perdut un gos i el poden trobar a través de la ràdio, o bé els puc treure de dubtes sobre temes mèdics en un espai de salut que fem...»

La ràdio és un mitjà que permet desdramatitzar la vida quotidiana, i fer que els oients puguin passar una estona agradable i divertida, a més de poder-se informar. El meu públic és sobretot femení, dones de tot tipus, edat, situació cultural i social, amb una dedicació especial a les mestresses de casa, però, és clar, sense oblidar els homes».

amb la programació estatal més freqüentment que amb la pròpia.

Una altra de les característiques que s'observen en aquest esquema és la fidelitat de l'oient valencià a les velles i grans cadenes: SER, RNE i COPE. Malgrat les innovacions i fórmules radiofòniques que s'han inventat les noves emissores, l'audiència d'aquest país s'estima més escoltar les coses de sempre encara que d'una altra manera. Segons les dades d'aquest quadre, la SER FM Mediterráneo ocupa el primer lloc d'audiència al País Valencià i, segons la SER, és el programa *Los cuarenta principales* un dels que donen l'índex més alt d'oients.

Quant a Ràdio Nacional, RNE, segona en la llista d'audiència, alguns estudis a nivell estatal apunten que són els informatius els de major audiència i alguns altres programes a nivell local.

Però les emissores que, segons els professionals de la comunicació al País

Valencià, estan donant joc a la programació local i augmenten el nombre de l'audiència són Ràdio Cadena i la Cope.

Prenent com a base les poques dades que hi ha en el panorama radiofònic valencià, s'han establert les següents premisses: els programes de servei públic ciutadà són els que sempre han comptat en aquest país amb el major nombre d'audiència, i que en la programació local es fa un ús marginal del valencià, excepte en emissores com Ràdio Cadena FM on tota la programació és en aquesta llengua.

A quien corresponda, programa de Salvador Valero, és un dels exemples típics de l'alt índex d'audiència d'aquest tipus de programes de servei públic. També dos musicals, *Disco Mode*, d'Enric Ginés i *Cada cançió un recuerdo*, s'emporten les xifres més altes d'audiència els últims anys a nivell local. □

CATALUNYA RÀDIO, RAC I CATALUNYA MÚSICA, MIG MILIÓ D'OIENTS

Emissores de la Generalitat, les claus d'una embranzida

Catalunya Ràdio ha aconseguit, en cinc anys de funcionament, assolir una mitjana diària de 370.000 oients, que sumats als de Ràdio Associació de Catalunya i als de Catalunya Música, les altres dues emissores de la Generalitat, arriben ja al mig milió.

F. N.

«Ecolteu Catalunya Ràdio, encara en període de proves». Eren les 0 hores en punt del 20 de juny del 1983, i la veu de Miquimoto —ja esplèndida però encara no tan popular— estrenava els micròfons de l'emissora. Quinze dies després, en directe i a les vuit del matí, el president Pujol la declarava oficialment inaugurada. El primer informatiu, però, no es llegiria fins el 27 de juliol: l'obria la notícia de la mort de Charlie Rivel.

L'octubre de 1984, els estudis d'audiència atribuïen ja a l'emissora de la Generalitat una mitjana diària de 37.000 oients. L'abril del mateix any començava a emetre, encara en proves, la ressuscitada Ràdio Associació de Catalunya, la segona institucional, i els dirigents de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió es posaven a pensar en una tercera, dedicada a la música clàssica. Catalunya Música, però, trigaria encara tres anys en néixer: la inaugurava Victòria dels Angels des del

Adelina Castillejos.